

reagowania na zjawiska ustrojowe. Jej mankamentem może być to, że takie nadmiernie elastyczne podejście do kwestii kompetencji władz federalnych i stanowych może zacierać ramy konstrukcji ustrojowej. Jeśli model federalizmu dualistycznego niósł niewątpliwie taki precyzyjny model, choć uległ on skorygowaniu w warunkach narastającego współdziałania władz federalnych i stanowych, zachęcającego do eksponowania waloru kooperacji, to federalizm polifoniczny wydaje się oparty na wielości założeń teoretycznych, które czynią go mało czytelnym jako punkt odniesienia dla analizy praktyki ustrojowej. Nie jest to więc próba, jak się wydaje, odczytania litery konstytucji w kwestii federalizmu, a raczej pragmatyczny model wieloprzesłankowy, próbujący ogarnąć zróżnicowane tendencje, jakie faktycznie występują w stosunkach federalno-stanowych. Nie ulega więc wątpliwości, że jest to bardzo interesujący, wyrafinowany intelektualnie wyraz percepcji amerykańskiego federalizmu we współczesnej fazie jego rozwoju. Pokazuje on, *de minimis*, że amerykańska ustawa zasadnicza jest dobrą egzemplifikacją tzw. „żywej konstytucji”, której interpretacja zmienia się na kolejnych etapach rozwoju społeczno-gospodarczego państwa. W tej sytuacji również federalizm, na kolejnych etapach, musi ujawniać różne swe nowe oblicza.

Jerzy Jaskiernia

EVOLUTION OF THE PERCEPTION ON FEDERALISM IN THE UNITED STATES OF AMERICA

The Author refers to the achievements of Professor Andrzej Pułło concerning the American federalism. While analyzing the relations between the federation and the states in the paper *Division of Powers between the Federation and the States in the United States of America* Andrzej Pułło emphasized the evolution from „dualistic federalism” to „cooperative federalism”. This approach accurately showed the fact that the dualistic model, included in the constitution, lost its importance as a result of expanding cooperation between federal and state authorities, which became particularly evident after the announcement of the „New Deal” by president F. D. Roosevelt. A new challenge was brought by the practice of federal subsidies for states, which could theoretically weaken their position in the system of the division of powers. The theory of the „new federalism” was focused on stopping this threat. It was supported by the Supreme Court during the presidency of W. Rehnquist, which stopped the tendency to expand the federal power by its rulings. Recent theories, such as „polyphonic federalism”, are the attempt to reflect complex relations between the federation and states. This contemporary perception is characterized by realistic approach, but there is still the question whether so multi-threaded model can serve as the constitutional framework for assessing political practice. From this point of view, the „dualistic model” as a constitutional model do not lose its significance, though the political practice reveals that it has undergone important modifications affecting the new forms of

cooperation between the federation and states. It was visible when the theory of „cooperative federalism“ was created and today leads to a new theoretical determination of this cooperation.